

**ВЪПРОСНИК НА ВНИМАНИЕТО НА КАНДИДАТА ЗА ЧЛЕН
НА КОМИСИЯТА****Мария Луиш АЛБУКЕРК****Финансови услуги****1. Обща компетентност, европейска ангажираност и лична независимост**

Кои аспекти от Вашата квалификация и опит са особено подходящи, за да изпълнявате функциите на член на Комисията и да работите за общия европейски интерес, по-специално в областта, за която бихте отговаряли? Как ще допринасяте за изпълнението на политическите насоки на Комисията? Как ще осъществявате интегрирането на принципа на равенство между половете и как ще включите перспектива за равенство между половете във всички области на политиката от Вашия портфейл? Как ще прилагате интегрирането на въпросите, свързани с младежта?

Какви гаранции за Вашата независимост можете да предоставите на Парламента и по какъв начин ще гарантирате, че Ваши минали, настоящи или бъдещи дейности няма да породят съмнения във връзка с изпълнението на задълженията Ви в рамките на Комисията?

Аз съм по образование икономист. През цялата си кариера – както в публичния, така и в частния сектор, съм се занимавала с финансови въпроси от множество гледни точки. Преподавала съм и в университета, водейки лекции по „Макроикономика“ и „Математика на финансовите пазари“. Пресечна точка на теоретичните ми знания с непосредствената практика бе работата ми в министерството на финансите в генералната дирекция по бюджетните въпроси и като съветничка на държавния секретар по бюджет и финанси. По-късно отговарях и за финансовото управление на REFER – държавно предприятие за железопътна инфраструктура. Опитът ми като ръководител на отдел „Емитиране и пазари“ в националната агенция за управление на държавния дълг ми помогна ясно да осъзная тесните връзки между бюджета, пазарните нагласи и финансовата стабилност. Сред задачите ми беше да представлявам агенцията в различни комитети на ЕС, като подкомисията по пазарите на държавни дългови инструменти и работната група за координирани действия – експертна група за обсъждане на финансовите инструменти на ЕС за преодоляване на кризата с държавния дълг. Този опит ми беше изключително полезен при длъжностите ми на заместник-министър на бюджета и държавен министър на финансите, които заемах в труден момент – когато Португалия бе изправена пред остра финансово-икономическа криза. В продължение на четири години и половина участвах във всички заседания на Съвета по икономически и финансови въпроси и Еврогрупата и работих в тясно сътрудничество с много институции на ЕС, в т.ч. Европейската комисия. За натрупването на политически опит способства депутатската ми длъжност в националния парламент. Там участвах в комисията по европейски въпроси, където полагах усилия за поддържането на постоянни тесни връзки между Португалия и органите на ЕС.

Притежавам богат опит по отношение на публичния сектор, към който работата ми в Agrow Global, plc – доставчик на инвестиционни кредитни услуги, и в такава глобална банка като Morgan Stanley добави задълбочено разбиране на функционирането на финансовите пазари и на въздействието, което оказват по места европейското и националното право. Също така имах привилегията да бъда член на създадения от Комисията през 2019 г. Форум на високо равнище по въпросите на съюза на капиталовите пазари. Препоръките в нашия доклад допринесоха за инициативите на Комисията за насърчаване на съюза на капиталовите пазари. Те и днес са напълно валидни за постигането на заявените от председателката на Комисията г-жа Фон дер Лайен политически приоритети.

През последните 15 години участвах във възлови преговори и решения във връзка със създаването на подходящи инструменти, като Банковия съюз, за предотвратяването на бъдещи финансови кризи, в т.ч. в еврозоната. Преживяването на тези кризи и на техните последици – снижаването на жизнения стандарт и на перспективите на европейските граждани, както и на доверието им в институциите на ЕС, ме свързаха

още по-тясно с европейския проект. Дълбоко съм убедена, че такива кризи могат да се преодоляват само чрез съвместни усилия за общото благо. Тази убеденост ме вдъхновява да работя за изграждането на Съюз, основан на принципите на субсидиарност и пропорционалност, който действа все по-умело там, където съвместните действия водят до по-добри резултати, отколкото самостоятелните национални мерки. Поради тази причина разглеждам евентуалното си присъединяване към Комисията като изключително сериозен ангажимент. Това е огромна отговорност, тъй като за намаляване на социално-икономическото неравенство и за увеличаване на благосъстоянието е необходимо държавите членки, гражданите и бизнесът в ЕС да разбират значението на финансовия капацитет на ЕС и да съдействат за засилването му, в частност посредством повишаване на конкурентоспособността.

Ако бъда назначена за член на Комисията, ще използвам знанията и опита си за създаването на Европейски съюз на спестяванията и инвестициите, който да включва банките и капиталовите пазари, финансовата стабилност и конкурентоспособността. Целта му ще е на хората да се предоставят повече възможности за подобряване на финансовото им положение, а на частните инвестиции – нови пътища. В резултат ще се подпомогне цифровизацията и възприемането на екосяобразен социално-икономически модел. При работата си по включените в ресора ми сфери ще отделя специално внимание на практическото прилагане на нормативната уредба на финансовите услуги, особено що се отнася до борбата с финансовите престъпления и засилването на санкциите на ЕС. Ще се стремя да я опростя там, където е възможно, за да се улеснят делата на хората и бизнеса.

Напълно осъзнавам, че жените са все още недостатъчно представени на всяко равнище. Наясно съм също така, че в частност младежите и жените често не притежават необходимите умения, за да управляват финансите си или да се ориентират във все по-сложната и динамична финансова екосистема. Приветствам силната подкрепа на Европейския парламент за интегриране на принципа на равенство между половете и за отчитане на свързаните с младежта аспекти във всяка област на политика. В моя екип половете ще бъдат равно представени. Ако бъда назначена, в рамките на ресора си и в съответствие с портфейла си в него ще отделя специално внимание на финансовото ограмотяване като начин за справяне с тези две предизвикателства. Ангажирам се да провеждам годишни диалози с младежта, като първият ще бъде организиран още през първите 100 дни от мандата ми. Ще следвам духа и буквата на Кодекса за поведение на членовете на Комисията, в т.ч. като актуализирам при промяна обществено достъпната декларация за интереси. Ще избягвам всяка ситуация, която би могла да накърни моята независимост, безпристрастност и служба в полза на Комисията, и ще уведомявам председателя на Комисията за всяко положение, което би могло да породии конфликт на интереси при изпълнението на официалните ми задължения. Вярвам, че отчетността и прозрачността не са само изискване, а и морален императив – и ги поддържам.

Строго ще съблюдавам Договорите на ЕС и задължението винаги да действам в интерес на Съюза. Още веднъж: за мен е огромна чест отново да мога да служа на обществото. Ще използвам целия си придобит в различни роли опит и експертни познания, за да служа на интересите на Съюза – и единствено на тях.

2. Управление на портфейла и сътрудничество с Европейския парламент

Можете ли да се ангажирате, че ще информирате надлежно Парламента за Вашите действия и тези на поверените Ви служби? В какво отношение смятате, че носите отговорност пред Парламента?

Какви конкретни ангажименти имате готовност да поемете по отношение на взаимодействието си с Парламента и присъствието си в Парламента, както в комисия, така и в пленарна зала, а също и по отношение на прозрачността, сътрудничеството и предприемането на ефективни последващи действия във връзка с позиции на Парламента и негови искания за законодателни инициативи? Имате ли готовност да предоставяте своевременно на Парламента информация и документи във връзка с предвидени инициативи или текущи процедури при условия на равнопоставеност със Съвета?

Ако бъда назначена, за мен ще бъде привилегия и чест да се присъединя към колегиума на членовете на Комисията. Като член на колегиума ще подкрепям общата ни политическа програма и ще поемам политическа отговорност за дейностите в моя ресор, без да се засяга принципът на колегиална отговорност за дейността на Комисията. Ако бъда назначена, ще изпълнявам задълженията си в тясно сътрудничество с останалите членове на Комисията, в съответствие с работните методи и междуинституционалните решения за многогодишно програмиране.

Ангажирам се да работя с Парламента на всички етапи на нормотворческия процес и на политическия диалог, както и да поддържам отношения, основани на откритост, прозрачност, взаимно доверие, редовно

докладване и обмен на информация, така че Парламентът да може ефективно да упражнява своя демократичен контрол. Ако бъда назначена, ще взимам присърце повдиганите от Европейския парламент въпроси и ще работя с колегиума на членовете на Комисията, за да реагирам на неговите искания. По-специално ще работя в тясно сътрудничество с комисията по икономически и парични въпроси („ЕCON“) на Европейския парламент, която е основната компетентна комисия що се отнася до моя ресор. Ще уведомявам редовно членовете ѝ, а ще работя и с другите комисии, определени от съответните решения на Парламента за компетентните комисии, като също така ще участвам в съответните дебати на пленарните сесии.

По подобен начин моят кабинет и ГД „Финансова стабилност, финансови услуги и съюз на капиталовите пазари“ – службата, за която ще отговарям, ако бъда назначена, ще сътруднича с Европейския парламент и ЕCON в атмосфера на доверие, прозрачност, двупосочен информационен поток и взаимопомощ, признавайки значението на изискването за пълна отчетност пред Европейския парламент.

Напълно осъзнавам, че както политическият диалог, така и законодателните инициативи могат да са резултатни само при наличието на ефективно и лоялно сътрудничество. Ще работя за поддържането на консенсус в съответствие с Рамковото споразумение от 2010 г. и Междунституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 2016 г. Напълно подкрепям намерението на председателя на Комисията да засили специалните отношения между Европейския парламент и Комисията и съм готова да участвам лично във важните тристранни преговори, да насърчавам активното и редовно участие в заседанията на съответните парламентарни комисии, както и редовния и пряк обмен на информация с председателите им, да улеснявам двустранните срещи и прякото общуване с членовете на парламентарните комисии, както и да съдействам за предоставянето на своевременно и ясна обратна информация във връзка с изразените становища и за предприемането на съответните последващи действия.

Освен това се ангажирам стриктно да съблюдавам Договорите, Междунституционалното споразумение за по-добро законотворчество и Рамковото споразумение. Европейският парламент и Съветът са съзакондатели по силата на Договорите на ЕС при обикновената законодателна процедура. Аз ще спазвам принципа на равно третиране и на двете институции. Подкрепям усилията на председателя Фон дер Лайен за укрепване на правото на инициатива на Европейския парламент и ангажимента на Комисията да действа по парламентарните резолюции.

Въпроси от комисията по икономически и парични въпроси

Съюз на капиталовите пазари (СКП)

3. Каква е Вашата визия за това как да се развие съюзът на капиталовите пазари/съюзът на спестяванията и инвестициите? Какви ще бъдат Вашите конкретни стъпки и графикът за развитието му? До каква степен тези мерки ще вземат под внимание конкретните препоръки, отправени в докладите „Лета“, „Ноайе“ и „Драги“?

На съюза на спестяванията и инвестициите (ССИ), който обхваща съюза на капиталовите пазари (СКП), както и банковия съюз (БС), с право беше обърнато голямо внимание напоследък и той е сред приоритетните ангажименти на председателя. Радвам се да видя, че се признава широко, че развитието на капиталовите пазари на ЕС вече е ясна „необходимост“, а не просто нещо, което е „хубаво да имаме“, ако искаме да финансираме по устойчив начин нашите амбициозни политически цели като екологичния, цифровия и социалния преход. Политическият импулс, на който съм свидетел по отношение на съюза на спестяванията и инвестициите, може да доведе до положителна промяна, но само ако се превърне в конкретни мерки на политиките.

Моята визия е ясна: съюзът на спестяванията и инвестициите следва да бъде ключов инструмент в подкрепа на по-широката цел на ЕС за насърчване на устойчивата конкурентоспособност на Съюза и улесняване на прехода. Със съюза на спестяванията и инвестициите ще бъдат допълвани и насърчавани други ключови инициативи на ЕС, като например Пактът за чиста промишленост. Публичните органи не могат да постигнат това сами — всички заинтересовани страни, включително тези от промишлеността и гражданското общество, трябва да участват в реформите и да поемат отговорност за тях. За изграждането на съюза на спестяванията и инвестициите е необходимо да се постигне напредък по редица работни направления, като се гарантира, че всички държави членки и всички заинтересовани страни се възползват от силни, интегрирани финансови пазари и добре развити вътрешни пазари, така че никой да не бъде

изоставен. Без добре функциониращи капиталови пазари както на равнището на ЕС, така и на национално равнище не можем да удовлетворим потребностите си от инвестиции през идните години.

Ако бъде одобрена за член на Комисията, искам да създам съюз на спестяванията и инвестициите, в който се насърчават конкурентоспособността, просперитетът и справедливостта за всички граждани и предприятия в ЕС. Нашата основна цел следва да бъде европейските спестявания да бъдат насочвани възможно най-ефективно за финансиране на производствени и стратегически инвестиции, като се увеличат максимално ползите за гражданите и предприятията. Ако бъде одобрена, искам да изградя както СКП, така и БС по последователен начин, така че съюзът на спестяванията и инвестициите да може да помогне на ЕС да достигне „повратна точка“, след която по-високите темпове на растеж, конкурентоспособност и създаване на благосъстояние на домакинствата могат да започнат да се самоподхранват. За това ще са необходими нашите общи постоянни усилия и няма точно определен „финал“.

Считам, че ще бъде от решаващо значение банките да бъдат интегрирани в съюза на спестяванията и инвестициите, тъй като те играят ключова роля в осъществяването на връзката между спестяванията и инвестициите в Европа. Първо, банките ще продължат да държат значителна част от спестяванията на гражданите и ще предоставят съществено финансиране на повечето дружества в Европа. Второ, силните европейски банки, които осъществяват трансгранична дейност, са необходими за ключови услуги на капиталовия пазар като регистрацията на фондова борса и търговията. Трето, интегрираните банкови пазари биха допринесли и за по-ефективното разпределение на финансирането в рамките на икономиката на ЕС. Считам, че амбициозните резултати по досиетата, свързани с ключови структурни особености на БС, по-специално текущата реформа в областта на управлението на кризи и на застраховането на депозитите и създаването на европейска схема за застраховане на депозитите (ЕСЗД), ще допринесат за по-нататъшната интеграция на банковия сектор и ще укрепят финансовата стабилност. Напредъкът обаче зависи от ангажираността и подкрепата на най-високо политическо равнище в ЕС, от Европейския парламент и от държавите членки.

Гражданите трябва да бъдат в центъра на съюза на спестяванията и инвестициите. Гражданите могат да спечелят много от съюза на спестяванията и инвестициите, както и да са важни участници в неговия успех. Те трябва да извличат по-големи ползи от капиталовите и банковите пазари на ЕС и да получават по-голяма подкрепа в създаването на благосъстоянието на домакинствата. Гражданите следва да са в състояние да влягат по-голяма част от спестяванията си на капиталовите пазари, като същевременно са защитени по подходящ начин, като това ще осигури възможност за диверсификация на финансирането на инвестициите в целия ЕС и ще осигури капитала, от който предприятията в ЕС спешно се нуждаят, за да се конкурират, да правят иновации и да осъществят устойчиво екологичния, цифровия и социалния преход.

Тъй като идвам от държава в периферията на Съюза, съм напълно наясно, че ситуацията и потребностите на гражданите и предприятията, когато става въпрос за спестявания и инвестиции, са много различни в различните държави членки. Съюзът на спестяванията и инвестициите трябва да работи за всички държави членки независимо от техния размер, текущото ниво на развитие на капиталовия пазар или икономическата ситуация в тях. Трябва да се съсредоточим върху развитието на дълбоки и интегрирани капиталови пазари на европейско равнище, изградени върху силни и добре развити капиталови пазари във всички държави членки. За тази цел държавите членки трябва да поемат пълна отговорност за съюза на спестяванията и инвестициите и да участват активно, за да се определи кое работи добре и кое не. С това ще бъде осигурена възможност за възприемане на най-добрите практики на равнището ЕС и ще се подпомогне развитието на местния пазар. Занимавам се с проекта за СКП от дълго време и разбирам добре какво работи и какво не. Ако бъде одобрена, ще се възползвам от предишните усилия и извлечените поуки и, което е важно, ще взема предвид приноса на всички заинтересовани страни. Поради това считам, че някои от мерките за улесняване на съюза на спестяванията и инвестициите могат да бъдат „отдолу нагоре“, и като такива ще се ръководят и изпълняват от държавите членки с подкрепа и координация от страна на Комисията. Вашата подкрепа, уважаеми членове на ЕП, ще бъде от първостепенно значение за тази цел.

Що се отнася до графика и конкретните стъпки, ако бъде одобрена, през първите месеци след встъпването си в длъжност бих представила цялостен подход за начина, по който ЕС, държавите членки и участниците на пазара могат да постигнат решителен напредък по отношение на съюза на спестяванията и инвестициите. С оглед на това и като се има предвид политическият импулс, който съюзът на спестяванията и инвестициите има понастоящем, считам, че действията на политиките следва да бъдат съсредоточени върху ограничен набор от мерки за трансформация, които могат да бъдат реализирани в период от порядъка на пет години. Също така смятам, че това следва да се направи при по-малко регулиране от наблюдаваното през последните години. Инициативите в рамките на съюза на спестяванията

и инвестициите следва да включват и предложения за опростяване и намаляване на регулаторната тежест, особено за МСП.

При формулирането на приоритетите за съюза на спестяванията и инвестициите искам да се опра на работата на Европейския парламент и на Съвета и на неотдавнашните доклади на Енрико Лета и Марио Драги, както и на други доклади, публикувани на национално равнище, по-специално на доклада „Ноайе“, и също така да улесня един „общоевропейски“ подход. В тези документи са посочени редица важни въпроси, в това число необходимостта от разширяване на стимулите за бизнес „ангелите“ и частните/публичните инвеститори в предстартов капитал, от увеличаване на привлекателността на европейските фондови пазари за първичното публично предлагане и за дружествата, след като те започнат да предлагат публично ценните си книжа, от намаляване на регулаторната разпокъсаност в области като несъстоятелност, данъци или инфраструктура на финансовия пазар, от насърчаване на инвестициите на дребно, включително чрез предлагане на дългосрочни спестовни продукти, от повишаване на финансовата грамотност, от преглед на нормативната уредба в областта на секюритизацията или от постигане на напредък по отношение на по-всеобхватния и интегриран надзор.

Тези реформи несъмнено са необходими. Въпреки това, преди да реша какво да предложа, ако бъде одобрена за член на Комисията, бих искала да разгледам по-подробно основните проблеми и да проведа допълнителни разговори с Европейския парламент, държавите членки и всички заинтересовани страни, за да определим нашите общи приоритети. Наясно съм например, че службите на Комисията са организирали първи обмен на мнения във връзка с определянето на пречките пред интегрирането на сделките и услугите след сключването на сделките и пред разширяването на дейността на инвестиционните фондове, инвестиращи в иновативни дружества и дружества с потенциал за растеж. Проучване, което следва да даде по-добра представа за тези пречки пред консолидацията, се очаква да бъде завършено догодина. Също така съм наясно, че през октомври службите на Комисията започнаха обществена консултация за начина, по който може да се даде нов старт на секюритизацията. Също така планирам, ако бъде одобрена, да проведа задълбочени консултации и да си взаимодействам с всички заинтересовани страни и в други области, като подобряването на системата за надзор на равнището на ЕС, за да преценя до каква степен съществуващите инструменти се използват ефективно и дали ще бъдат необходими повече структурни промени. Ако бъде одобрена за член на Комисията, всички тези дейности за установяване на факти и диалогът ще бъдат от решаващо значение за осигуряването на информация във връзка с моите действия през идните месеци, в тясно сътрудничество с други членове на колегиума, и в крайна сметка за постигане на нашата обща цел за по-конкурентоспособен и справедлив съюз.

4. Как възнамерявате да доразвиете пазарната инфраструктура на Съюза за услуги след сключването на сделките като основа за по-нататъшна пазарна интеграция? Смятате ли, че неотдавнашният преглед на Регламента за европейската пазарна инфраструктура ще успее да осигури преминаване на клиринга на деривати в евро към финансовите центрове на ЕС? Какви стъпки ще предприемете, за да разработите опростен и евтин спестовен и инвестиционен продукт в Съюза, за да се гарантира подходящо равнище на защита за потребителите и инвеститорите на дребно и да се увеличи участието на капиталовите пазари? Какви инициативи ще предприемете за подобряване на финансовата грамотност? Смятате ли, че правилата за секюритизация трябва да бъдат изменени сега или когато СКП бъде напълно реализиран, и как би могло да повлияе това на финансовата стабилност на Съюза? Планирате ли да предложите законодателна реформа за адаптиране на надзорната рамка за капиталовите пазари, като вземете за пример единния надзорен механизъм?

Инфраструктурите на финансовите пазари, включително инфраструктурата за предоставяне услуги след сключването на сделките, са от ключово значение за функционирането на капиталовите пазари в ЕС. Те трябва да са устойчиви, ефективни и иновативни, за да могат нашите финансови пазари да продължат да са конкурентоспособни в световен мащаб. За съжаление съществуват пречки, които възпрепятстват създаването на истински единен пазар за услуги след сключването на сделките в ЕС. Отбелязан е известен напредък в премахването им, но все още съществуват много пречки, както се подчертава в неотдавнашните доклади на експерти на високо равнище.

Неотдавна службите на Комисията организираха обмен на мнения между съответните заинтересовани страни по отношение на определянето на оставащите пречки пред интегрирането на услугите за търгуване и услугите след сключването на сделките. Също така догодина се очаква да бъде завършено проучване, което следва да даде по-добра представа. Продължава работата в други области, свързани със СКП, включително в областите на дружественото право и несъстоятелността, и, ако бъде избрана, ще си сътруднича по-специално с комисаря по въпросите на демокрацията, правосъдието и върховенството на

закона, за да гарантирам, че всички ние вървим в една и съща посока с цел да помогнем на дружествата и да развиваме единния пазар така, че потребителите и инвеститорите на дребно да са защитени по подходящ начин, като същевременно се гарантира, че съответните правила са опростени и подкрепят конкурентоспособността. Вече ми е ясно, че трябва да продължим да работим за премахване на пречките, които възпрепятстват обусловената от пазара интеграция на пазара за услуги след сключване на сделките.

Централните контрагенти за клиринг (ЦК) играят ключова роля в управлението на рисковете на капиталовите пазари и насърчаването на безпроблемното им функциониране. Поради това ЦК са ключови участници в създаването на успешен СКП. С неотдавнашното преразглеждане на Регламента за европейската пазарна инфраструктура, известен като РЕПИ 3, по което Европейският парламент и Съветът се споразумяха през февруари тази година, се определя рамката за насърчаване на конкурентни и привлекателни клирингови пазари в ЕС, като същевременно се гарантира финансовата стабилност.

Въпреки че окончателният компромис, постигнат от съзакондателите относно активната сметка, е по-малко амбициозен от предложението на Комисията, с него се постига баланс между по-силната регулаторна намеса и направлявания от пазара подход. Това е първа стъпка към намаляване на прекомерната зависимост от ЦК от съществено системно значение от трети държави и към намаляване на свързаните с тази зависимост рискове. Активната сметка, съчетана с други мерки за увеличаване на привлекателността и конкурентоспособността на клиринговите пазари в ЕС, следва да постави началото на процес, чрез който клирингът в ЕС ще продължи да се развива, а прекомерната зависимост на нашите финансови пазари от определени ЦК от трети държави ще бъде намалена. РЕПИ 3 ще ни позволи да наблюдаваме внимателно степента, в която комбинацията от тези мерки ще доведе до желаните резултати. Бих насърчила участниците на пазара да се възползват в максимална степен от предоставените възможности и да помогнат за развитието на дълбок и ликвиден клирингов пазар в ЕС и за намаляването на потенциалните рискове за нашата финансова стабилност.

По отношение на опростения и евтин спестовен и инвестиционен продукт искам да подчертая необходимостта от разработване на истински единен пазар за такива продукти чрез улесняване и стимулиране на достъпа на инвеститорите на дребно до такива продукти. Ако бъде одобрена, ще работя с всички заинтересовани страни за определянето на най-добрия път напред, при който всички засегнати интереси са разумно балансирани. Такъв резултат следва да гарантира, че инвеститорите на дребно имат възможност да вземат добре информирани инвестиционни решения, защитени са добре и им се предлагат справедливи условия, когато инвестират на капиталовите пазари. Само ако могат да се доверят на пазарите, че ще им осигурят прилична възвръщаемост и ще отговорят на техните предпочитания да подкрепят, например, устойчиви проекти, инвеститорите на дребно ще се почувстват стимулирани да инвестират повече. Освен това повишаването на нивата на финансовата и цифровата грамотност ще бъде от първостепенно значение, тъй като ще позволи на инвеститорите на дребно да вземат информирани решения и да избягват финансови измами. По тези теми също така бих насочила уважаемите членове на ЕП към моя отговор на писмен въпрос номер 8.

Секюритизацията несъмнено е важна, но не по-малко важно е да разберем проблемите на този пазар, преди да обсъждаме как да се справим с тях. Затова одобрявам, че службите на Комисията са започнали целева обществена консултация относно секюритизацията. Ако бъде одобрена, въз основа на резултатите от тази консултация ще бъде в състояние да направя заключения за най-добрия курс на действие както за съдържанието на евентуални предложения, така и за момента на тяхното внасяне. Ако данните показват, че са необходими незабавни действия, ще се наложи да ги предприемем. Разбира се, трябва да гарантираме, че никое наше действие или бездействие не застрашава финансовата стабилност.

Различията в регулирането и надзора възпрепятстват развитието на интегрирани капиталови пазари, като водят до увеличаване на разходите и намаляване на конкурентоспособността. Много от тези различия също така могат да бъдат пагубни за инвеститорите, които може да се сблъскват с различни равнища на защита в различните държави членки. Една подобрена система за надзор на равнището на ЕС може да бъде ключов фактор за постигането на пълния потенциал на нашите капиталови пазари чрез намаляване на неефективността, реализиране на икономии от мащаба и създаване на доверие във функционирането на пазарите. Това би изиграло решаваща роля за намаляването на регулаторната тежест. Има различни начини за подобряване на надзора. Един от тези начини е съвместен надзор на равнището на ЕС, при който един надзорен орган упражнява надзор върху определени пазарни участници (като единния надзорен механизъм в банковото дело) в различни държави членки. Друг начин е да се гарантира, че националните надзорни органи, като работят рамо до рамо, постигат по-голяма съгласуваност в своите подходи и резултати, и така съвместно предоставят съгласуван надзор. Ако бъде одобрена, планирам да проведя задълбочени

консултации и да си взаимодействат с всички заинтересовани страни по отношение на необходимостта от подобряване на режима на надзор в рамките на ЕС. Въз основа на техния принос ще бъдат оценени варианти за подобряване на системата за надзор и ще бъде предложен подходящ начин за постигане на напредък. Ако бъде одобрена, ще разчитам на подкрепата на Европейския парламент и на държавите членки в този процес.

Банков съюз

5. Как възнамерявате да приоритизирате завършването на банковия съюз? В съответствие с параметрите, посочени в писмото за определяне на Вашия ресор, как по-конкретно ще процедурите за създаване на европейска схема за застраховане на депозитите? Как възнамерявате да разрешите въпроса за банковата консолидация на равнището на Съюза? Ангажирате ли се с пълното прилагане на стандартите „Базел III“ без по-нататъшно забавяне?

Финансовата стабилност е предпоставка, макар и недостатъчна, за устойчивия растеж и конкурентоспособността. Като министър на финансите на Португалия участвах в управлението на фалитите на няколко банки след световната финансова криза от периода 2008—2009 г. През последвалата икономическа криза много хора загубиха работата и домовете си, а много предприятия изпитваха затруднения и бяха закрити. Този опит ме научи, че запазването на финансовата стабилност и защитата на вложителите са от съществено значение за защитата на благосъстоянието на домакинствата и предприятията. Вече въведените елементи на банковия съюз допринесоха значително за гарантиране на устойчивостта на банковия сектор. Това беше добре доказано през пролетта на 2023 г., когато редица регионални банки в САЩ фалираха, а Credit Suisse беше реално заплашен от фалит, докато банките в ЕС устояха добре на свързаните с фалитите икономически сътресения и на риска от верижно разпространение на проблемите във финансовата система.

Досега при развиването на банковия съюз акцентът беше предимно върху правилниците и институционалната структура. Ако бъде одобрена, искам да доближа гражданите и предприятията до същността му. Бих искала да съсредоточа действията си върху това, което банковият съюз може да им донесе: например необходимо е защитата на депозитите да бъде стабилна, така че предприятията и предприемачите да могат да развиват своите проекти и да водят до ръст на нашата икономика. Освен това в резултат от банковия съюз банките следва да започнат да предоставят по-добри и по-евтини финансови услуги, стимулирани от действителна трансгранична конкуренция. Спестяванията следва да се използват по най-продуктивен начин в ЕС, а инвестициите на търговските предприятия следва да се подкрепят от банките: това трябва да бъдат крайните цели на банковия съюз и на по-широкия европейски съюз на спестяванията и инвестициите. В този контекст допълнителната консолидация може да даде на банките възможност да разработят по-ефективни бизнес модели, да бъдат по-иновативни, да инвестират повече в информационни технологии (ИТ), да постигат растеж на единния пазар, да се конкурират на международните пазари и да увеличат устойчивостта си на сътресения чрез диверсификация. Привърженик съм и на разнообразието от бизнес модели в банковото дело.

Ако бъде одобрена, ще поставя следните приоритети за по-нататъшно развитие на банковия съюз:

Първо, ще работя за запазване на нашата ефективна пруденциална рамка. Целият ми предишен професионален опит ми показва колко е важно да има стабилна и устойчива пруденциална рамка. Прилагането на пакета за банковия сектор, с който в правото на ЕС бяха въведени последните елементи от стандартите „Базел III“, е моята отправна точка. Политическата линия на ЕС е договорените на международно равнище стандарти да се прилагат по отношение на всички 4500 банки в ЕС, а не само по отношение на големите банки с международна дейност, както е в други юрисдикции. Даваме на банките достатъчно време да се адаптират към новите правила. Така че искам да кажа много ясно: трябва да прилагаме правилата, а не да се връщаме назад. Трябва обаче също така да имаме предвид международната конкурентоспособност и възможните последици от закъснения и различия в прилагането на стандартите от други важни юрисдикции. Ако бъде одобрена за член на Комисията, ще насърчавам нашите международни партньори да приложат договорените реформи от Базел възможно най-скоро, за да осигуря равностойни условия на конкуренция. А след големи банкови реформи в продължение на 15 години мисля, че следва да направим малка пауза и да дадем време за улягане на рамката, въпреки че в бъдеще все още може да са необходими целенасочени допълнителни настройки в нея.

Второ, ако бъде одобрена, ще работя за постигането на компромис по отношение на уредбата за управление на кризи и за застраховане на депозитите (УКЗД), която би довела до реален напредък в

управлението на банковите фалити и би осигурила финансова стабилност. Една по-силна уредба за УКЗД следва да предостави на органите подходящи инструменти за справяне с фалиращи банки с всякакъв размер и бизнес модел, като по този начин стойността се запазва, вместо да се унищожава. Лично аз смятам, че преговорите по УКЗД следва да започнат възможно най-скоро и, ако бъде одобрена за член на Комисията, се ангажирам да положа усилия за намиране на компромиси между позициите на Европейския парламент и Съвета, които водят до подобрения в текущата уредба и повишаване на финансовата стабилност.

Трето, ще работя за набелязване на посоката на развитие на европейската схема за застраховане на депозитите (ЕСЗД), за да се гарантира, че всички вложители са еднакво защитени, независимо от това къде в рамките на банковия съюз се намират, и по този начин ще се преодолее рискът фалитите на местни банки да причинят верижно разпространение на проблемите към други банки и други държави. Искам да работя за постигането на решение, което както Европейският парламент, така и Съветът могат да подкрепят, а Парламентът може да помогне много за това. Комисията по икономически и парични въпроси прие в края на предишния парламентарен мандат интересен доклад, в който са посочени елементи на отправна точка за постигането на компромис. Тъй като дискусиите относно ЕСЗД са в застой от почти десетилетие, ние следва също така да сме отворени за различни варианти за намиране на консенсус. Готовността на всички страни тук е от решаващо значение и, ако бъде одобрена за член на Комисията, аз съм готова да посреднича за постигането на споразумение.

Четвърто, ще проуча как да взема предвид други значими аспекти, установени през последните години. Необходимо е да помислим по какъв начин да гарантираме, че дъщерните дружества на местни банки се възползват от подкрепа от тяхното дружество майка, намиращо се в друга държава членка, в случай на криза. Необходимо е също така да разгледаме пречките пред трансграничното предоставяне на банкови услуги на единния пазар. Това не са лесни въпроси. Но те са важни, за да се гарантира, че банковият съюз наистина е от полза за гражданите и дружествата в ЕС и ефективно допринася за постигането на нашия съюз на спестяванията и инвестициите.

Ако бъде одобрена, ще разчитам на подкрепата на Европейския парламент в това начинание. В своя годишен доклад относно банковия съюз за 2023 г. Парламентът описа банковия съюз като важно допълнение към икономическия и паричен съюз и към вътрешния пазар. Той подчерта потенциала на интегрирания банков съюз за подобряване на конкуренцията и избора на потребителите в областта на банкирането на дребно, включително чрез по-добри възможности за трансгранични банкови услуги. Освен това парламентът подчерта ползите от наличието на диверсифициран и конкурентен банков сектор в Европа. Напълно се присъединявам към тези мнения.

ЕС не трябва да отлага повече, тъй като разликата в конкурентоспособността с други юрисдикции, като например Съединените щати, продължава да се увеличава. Сега е моментът да се постигне напредък по УКЗД, ЕСЗД и всички други досиета, които са необходими за по-нататъшното развитие на банковия съюз.

6. Сенчестите структури за финансиране, които понастоящем попадат извън регулаторните рамки, могат да породят проблеми, по-специално що се отнася до макропруденциалните аспекти. Какво е Вашето мнение за връзката между небанковите финансови институции и традиционната банкова система и евентуалните инициативи в това отношение?

Небанковите финансови институции, като дружествата за управление на активи, инвестиционните фондове, инвестиционните посредници, пенсионните фондове, застрахователните дружества и в по-малка степен нерегулираните субекти, като семейните съдружия, държавните инвестиционни фондове, финансовите дружества и националните пенсионни фондове, са ключов източник на финансиране за дружества, банки и правителства и са утвърдени доставчици на финансови услуги в Европейския съюз и по света. Те са от решаващо значение за начина, по който ЕС ще отговори на предизвикателството: 1) за привличане на частен капитал за финансиране на приоритетите на нашите политики и на цифровия, екологичния и социалния преход и на иновативни начинания, както се подчертава в неотдашните доклади на експерти на високо равнище, и 2) за предоставяне на финансови услуги на икономиката на ЕС и на останалия свят.

По време на форума на високо равнище на Комисията относно съюза на капиталовите пазари през 2020 г., в който изпълнявах ролята на съпредседател на направлението, разглеждащо участието на инвеститорите на дребно, беше изтъкнато, че ключова цел на съюза на капиталовите пазари е да се насърчат икономическата конкурентоспособност и растежът чрез осигуряване на по-разнообразни източници на

финансиране за иновации и следователно повишаване на производителността. Небанковите финансови институции са източник на финансово разнообразие, тъй като те се финансират и инвестират основно чрез капиталовите пазари, и също така са ключов източник на инвестиции и финансиране за банките и други предприятия от частния и публичния сектор.

През последните години небанковите сектори са отбелязали по-голям ръст от банковия сектор по отношение на общите финансови активи. Напълно съм наясно, че в резултат на кризисни събития през последните години, като кризата с ликвидността по време на пандемията от Covid-19, финансовия скандал около Archegos или кризата на основаните на пасиви инвестиционни фондове, опасенията за финансовата стабилност на небанковите финансови институции изплуваха на повърхността в международни политически дискусии, като в редица юрисдикции във и извън ЕС и международни организации бяха предложени инициативи. Потенциалните уязвимости са свързани с готовността за шокове на ликвидността, с натрупването на прекомерна задлъжнялост, по-специално чрез финансови заеми и деривати, и с неизвестните последици от нарастващите връзки между тези субекти и традиционната банкова система.

Считам, че устойчивостта на небанковите финансови институции е предварително условие за техния ефективен принос към успеха на съюза на спестяванията и инвестициите, който е ключов приоритет на Комисията в съответствие с политическите насоки. Ето защо приветствам факта, че в своя доклад относно банковия съюз за 2023 г. Европейският парламент също призна необходимостта от повишаване на устойчивостта на небанковите финансови институции. Освен това в доклада се подчертава колко е важно да се разработят регулаторни и надзорни инструменти за предотвратяването на кризи с ликвидността и на рисковете, произтичащи от взаимосвързаността между банките и небанковите финансови институции. По отношение на небанковите финансови институции, които са регулирани на равнището на ЕС, се прилагат строги регулаторни режими, по-специално Директивата относно пазарите на финансови инструменти, Директивата за ПКИПЦК, Директивата относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, Регламентът за европейската пазарна инфраструктура и Директива „Платежоспособност II“, всички от които бяха наскоро изменени. Тези субекти осъществяват дейност в рамките на Европейската система за финансов надзор, която също така наблюдава рисковете за финансовата стабилност чрез Европейските надзорни органи, Европейския съвет за системен риск (ЕССР) и националните компетентни органи. Поради това заслужава да се отбележи, че службите на Комисията неотдавна започнаха целева консултация, в рамките на която, въз основа на тези постижения, се събират доказателства за това доколко съществуващите макропруденциални политики са подходящи за справяне със системните рискове, произтичащи от дейностите на небанковите финансови институции. Очаквам консултацията да хвърли светлина върху области, които до голяма степен не са били засегнати от предишни законодателни действия, в това число върху небанковите финансови институции, които понастоящем са извън регулаторния периметър на ЕС, като по този начин се осигури повече яснота по въпроса дали са необходими допълнителни действия. Констатациите от консултацията ще помогнат и за оценката на възможностите за подобрен надзор на ликвидните рискове във фондовете на паричния пазар (ФПП).

Финансовите връзки между банките и небанковите финансови институции, така наречената „взаимосвързаност“, също са важна тема, която трябва да се има предвид, и аз приветствам факта, че докладът на Европейския парламент относно банковия съюз за 2023 г. привлече политическото внимание към този въпрос. Считам, че е важно да се наблюдават тези експозиции — и ЕНМ на ЕЦБ вече прави това — и да се възпира прекомерното поемане на риск, особено когато е съчетано с неадекватно управление на риска. Благодарение на подкрепата на Парламента Съюзът наскоро засили чрез пакета за банковия сектор за 2024 г. (Регламент за капиталовите изисквания 3) изискванията по рамката за големи експозиции, които банките трябва да спазват по отношение на своите експозиции към някои небанкови финансови институции. За тази цел с пакета за банковия сектор се изисква оповестяване на съвкупната експозиция на банките към сектора на небанковите финансови институции, като акцентът е най-вече върху експозицията към небанкови субекти извън регулаторната рамка на ЕС и върху конкретни регулирани субекти, като фондовете на паричния пазар или алтернативните инвестиционни фондове с висока степен на задлъжнялост. С пакета също така на Европейския банков орган се предоставят правомощия да преразгледа съществуващите насоки относно небанковите финансови институции и да представи доклад за техния принос към съюза на капиталовите пазари и за експозициите на банките към тези субекти.

Ако бъде одобрена за член на Комисията, ще проуча допълнително по какъв начин да осигурия устойчивостта на небанковите финансови институции, като се имат предвид рисковете, които те представляват, но също и техния принос към съюза на спестяванията и инвестициите и по този начин към конкурентоспособността на нашата икономика. Освен това ще продължа да взаимодействам с европейски

заинтересовани страни и международни партньори, по-специално чрез Съвета за финансова стабилност, за да наблюдавам най-новите развития, да правя оценки на възникващите рискове и уязвимости, да изпълнявам ангажиментите на Г-20 и Г-7 за реформи на небанковите финансови институции и да осигуря, когато е възможно, координиран и добре структуриран отговор на уязвимостите на небанковите финансови институции и избягване на регулаторен арбитраж в днешната интегрирана глобална финансова система.

Финансиране за устойчиво развитие

7. Какви по-нататъшни стъпки са необходими, за да се гарантира, че Съюзът продължава да бъде световен лидер в областта на финансирането за устойчиво развитие, отключва се капитал за инвестиране в цифровия и екологичния преход и се укрепва рамката за финансиране за устойчиво развитие? Как планирате да работите за международен базов показател за финансиране за устойчиво развитие с цел повишаване на оперативната съвместимост и ефективността на стандартите за финансиране за устойчиво развитие в различните юрисдикции? Как възнамерявате да опростите, да подобрите използваемостта, включително намаляването на административната и отчетната тежест, и да рационализирате рамката за финансиране за устойчиво развитие, като същевременно се постигат необходимите амбициозни резултати? Смятате ли, че настоящият регламент относно оповестяването на информация за финансирането за устойчиво развитие (РОИФУР) помага на инвеститорите на дребно да правят оценка на рисковете за устойчивостта и да вземат информирани инвестиционни решения, и смятате ли, че инвестиционните продукти, предлагани на пазара като устойчиви, следва да се придържат към минимални критерии за устойчивост?

Както председателят Фон дер Лайен посочи в писмото за определяне на ресора ми, трябва да доразвием финансирането за устойчиво развитие, по-специално за прехода и за издръжливостта спрямо изменението на климата, и да гарантираме, че ЕС продължава да бъде световен лидер в тази област.

Рамката на ЕС за финансиране на устойчивото развитие вече е до голяма степен въведена. Като се има предвид необходимостта от спешни действия, инструментариумът е разработен за относително кратко време, от 2018 г. насам. Първите сигнали като цяло са обнадеждаващи. Виждаме, че екосъобразните инвестиции отбелязват стабилен ръст. Също така е ясно, че тази нова рамка и изискванията за отчитане по нея са придружени от нови разходи в краткосрочен план, а е възможно инвестициите не винаги да водят до незабавна печалба. Въпреки това цената на бездействието по отношение на предизвикателството, свързано с климата, става все по-очевидна.

Ако бъде одобрена за член на Комисията, ще надграждам съществуващата рамка и ще работя за опростяване на изискванията с цел облекчаване на ненужната тежест, без да се правят компромиси с общите ни цели по Европейския зелен пакт. На този етап разбирам, че не се нуждаем от значителни нови изисквания или разпоредби, но може да се наложи да коригираме и прецизираме съществуващите изисквания и разпоредби, за да ги направим подходящи за целта. Следва също така да се извършват целеви прегледи, за да се опрости и улесни прилагането на рамката. От ключово значение е също така да продължим да подпомагаме заинтересованите страни в усилията им за изпълнение. Все още е необходимо наборът от инструменти да бъде опростен и направен по-пропорционален за по-малките пазарни участници, включително по отношение на непреките последици от задълженията на големите участници. Трябва да се улесни още разширяването на финансирането на прехода за всички субекти, независимо от изходните им позиции, като се има предвид, че значителните стъпки към постигане на целите за устойчивост, дори да са поетапни, са за предпочитане пред липсата на стъпки. Ако бъде одобрена, ще работя за подобряване на общата използваемост на рамката, намаляване на административната тежест за дружествата и опростяване на рамката, за да улесним използването ѝ от по-широк кръг участници, включително МСП, без да се подкопават основните цели и без това да доведе до заблуждаващи твърдения за екосъобразност. Ще работя в тясно сътрудничество с изпълнителния заместник-председател по въпросите на чистия, справедлив и конкурентоспособен преход, комисаря по въпросите на икономиката и производителността, изпълнението и опростяването, комисаря по въпросите на околната среда, устойчивостта на водните ресурси и конкурентоспособната кръгова икономика и комисаря по въпросите на климата, нулевите нетни емисии и чистия растеж за по-нататъшно изпълнение на тези приоритети.

Трябва да продължим да предоставяме насоки за прилагане, по-специално по отношение на европейските стандарти за отчитането във връзка с устойчивостта, таксономията и стандарта за европейските екосъобразни облигации. Необходимо е да гарантираме, че изискванията към дружествата да оповестяване и за планиране на прехода са съгласувани в цялата рамка. Следва също така да бъдат разработени

конкретни решения, за да се отговори по-добре на нуждите на малките и средните предприятия, и евентуално на малките дружества със средна пазарна капитализация, в това число да се разработят прости и достъпни стандарти за отчитане. Трябва да се вслушаме в обратната информация за предизвикателствата, докладвани през първите години от прилагането, и да направим необходимите корекции на цялата рамка, като изберем съгласуван и цялостен подход. Вече започнахме обществена консултация за Регламента относно оповестяването на информация за финансирането за устойчиво развитие и въз основа на резултатите от нея ще преценим какъв е правилният курс на действие. Следва също така да преразгледаме делегираните актове на ЕС за таксономията, за да обхванем повече икономически дейности, да направим съществуващите критерии, например този за ненанасяне на значителни вреди, по-лесни за прилагане и да гарантираме, че преходните дейности не се отклоняват от реалистичен план за преход, съвместим с неутрална по отношение на климата икономика, и че оповестяването във връзка с таксономия е ефективно по отношение на разходите. И накрая, следва да улесним още повече потоците от данни и машинната четимост и за тази цел да използваме пълноценно европейската единна точка за достъп (ЕЕТД).

Ако бъде одобрена, ще продължи да работя по Регламента относно оповестяването на информация за финансирането за устойчиво развитие с цел по-ефективно справяне със заблуждаващите твърдения за екосъобразност и осигуряване на възможност за крайните инвеститори да разберат по-лесно характеристиките за устойчивост на финансовите продукти, които смятат да купуват. За тази цел на първо място следва да обмислим промени в оповестяването на информация от екологично, социално или управленско (ЕСУ) естество във връзка с финансовите продукти, за да подобрим сравнимостта и надеждността. Инвеститорите трябва да получават стабилна, смислена и лесно разбираема информация, в която се избягват потенциално подвеждащи твърдения или сложни процеси. Оповестяванията по Регламента относно оповестяването на информация за финансирането за устойчиво развитие трябва също така да са съгласувани с другите оповестявания по по-широката рамка за финансиране на устойчивото развитие. Това би било от полза както за инвеститорите на дребно, така и за производителите на продукти. На второ място е необходимо да оценим доколко е осъществима свързана с устойчивостта система за категоризиране на финансовите продукти. Настоящите злоупотреби с рамката като псевдорежим на етикетирание крие рискове от заблуждаващи твърдения за екосъобразност и рискове за защитата на инвеститорите и не предоставя точна категоризация на продуктите. Една проста система за категоризиране, която разчита на ясни цели и стабилни критерии, би могла да улесни разбирането на инвеститорите и да избегне подвеждащите твърдения за ЕСУ естеството. Всички тези стъпки биха помогнали за привличането на нови инвеститори, интересувани се от ефективни по отношение на разходите екологосъобразни продукти, и биха мобилизирали вложенията на дългосрочни спестявания в екологосъобразни инвестиции като част от един по-дълбок, по-интегриран съюз на спестяванията и инвестициите.

Не трябва обаче да забравяме, че изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда са глобално предизвикателство. Ако бъде одобрена за член на Комисията, ще продължи работата си в международни форуми и с партньорски юрисдикции за улесняване на оперативната съвместимост между нашите рамки. По-голямата оперативна съвместимост — по-специално по отношение на таксономията и оповестяванията на информация за устойчивостта — ще спомогне за развитието на трансгранични капиталови пазари с равнопоставени условия на конкуренция за дружествата от ЕС. Таксономията на ЕС е вдъхновила подобни рамки в Южна Африка, Колумбия, Сингапур и Мексико, наред с други. В областта на финансирането на прехода следва да продължим да разработваме необходимите принципи и инструменти за съгласуване на финансовите дейности с целите в областта на климата и устойчивостта в съответствие с принципите и правилата на ЕС. Това на свой ред ще спомогне за запазване на равнопоставените условия на конкуренция и на конкурентоспособността на операторите от ЕС, като същевременно ще повиши амбициите в областта на околната среда и климата в световен мащаб. В областта на оповестяването на информация следва да продължим да убеждаваме с личен пример. Подходът на ЕС към докладването, включително двойната същественост, вдъхнови юрисдикции като Швейцария и Китай. Няколко държави (напр. Япония и Обединеното кралство) също интегрират свързаните с ЕСУ фактори в инвестиционните решения. И накрая, Комисията следва да продължи да надгражда много високото ниво на оперативна съвместимост, което вече е постигнато между стандартите на ЕС и глобалните стандарти за докладване, за да се намали потенциалната тежест за дружествата от ЕС.

Въпрос от комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите

8. В писмото за определяне на ресора, адресирано до Вас, председателят на Европейската комисия поиска от Вас да направите така, че правилата на ЕС да предлагат подходящо равнище на защита на потребителите и инвеститорите на дребно, като им дават възможност да вземат информирани

решения и да увеличат участието си на капиталовите пазари при по-справедливи условия, по-специално с оглед на внедряването на ИИ във финансовия сектор. Какви конкретни мерки, включително законодателни, ще предприемете за постигане на горепосочените цели? В подкрепа на постигането на това от Вас се изисква да работите по стратегия за финансова грамотност. Какъв е Вашият план и действията, които възнамерявате да предприемете, за да разработите тази стратегия?

На инвеститорите на дребно трябва да бъде дадена възможност да вземат добре информирани инвестиционни решения, те трябва да бъдат добре защитени и да им се предлагат справедливи условия, когато инвестират. Считам, че това са основни предпоставки за увеличаване на участието на дребно на капиталовите пазари. Само ако чувстват, че могат да се доверят на пазарите, че ще те им осигурят прилична възвръщаемост и ще отговорят на техните инвестиционни предпочитания, инвеститорите на дребно ще имат стимул да инвестират повече. Увеличаването на участието на дребно ще помогне и на икономиката на ЕС. Средствата могат да бъдат насочени към инвестиции, за да се гарантира, че можем да постигнем нашите икономически цели, като например финансиране на иновации, на стартиращи предприятия и на цифровия, социалния и екологичния преход.

За постигането на горепосочените цели ще бъде от ключово значение да се даде приоритет на бързото постигане на съгласие по стратегията на Комисията за инвестициите на дребно и бързото ѝ прилагане, в съответствие с горните цели. Въпреки това, какъвто и да е крайният резултат, е ясно, че мерките в стратегията за инвестициите на дребно едва ли ще бъдат достатъчни за постигането на фундаментална промяна в нагласите на инвеститорите на дребно към инвестирането. Необходимо е да направим повече.

В перспектива и въз основа на консултациите и опита, който придобих като съпредседател на Експертната група на високо равнище по направлението за участието на дребно в СКП, ако бъде одобрена за член на Комисията възнамерявам да разширя фокуса, да проуча начини за развитие на истински единен пазар за опростени, евтини инвестиционни и спестовни продукти, за да се осигурят по-голям избор, по-ниски цени и по-добър достъп до такива продукти. Ако бъде одобрена, ще направя внимателна оценка на това дали съществува ефективен и функциониращ единен пазар за такива продукти и по какъв начин и до каква степен различните начини за инвестиране биха могли да привлекат нови инвеститори, включително чрез използването на лесно достъпни цифрови инструменти, както и на това дали са налице подходящите условия за разширяването и предлагането от дружествата от ЕС на ефективни по отношение на разходите и прозрачни трансгранични продукти с добра възвръщаемост, с които също така се гарантира, че инвеститорите на дребно получават достатъчно информация. Свидетели сме на примери в някои държави членки, които успешно са създали инвестиционни и спестовни сметки, като предоставят данъчни стимули и насърчават инвестициите на дребно. Бих искала да разгледам по-задълбочено как работят тези схеми и какво ги прави успешни. За всички начинания в тази посока ще са необходими комбинирани усилия както на равнището на ЕС, така и на национално равнище. Ако бъде одобрена, ще работя в тясно сътрудничество с други членове на колегиума, по-специално с комисаря по въпросите на демокрацията, правосъдието и върховенството на закона, и с всички заинтересовани страни за постигането на тези цели.

Изкуственият интелект (ИИ) може да помогне на потребителите и инвеститорите на дребно да вземат по-информирани решения чрез бърза обработка на данни и предоставяне на персонализирани предложения по по-достъпен начин, както и на продукти и услуги, които са по-приспособени към индивидуалните нужди на потребителите. По този начин може да се увеличи достъпът до капиталовите пазари. Естествено, възможностите са придружени и от рискове, поради което навременното прилагане на Акта за изкуствения интелект ще бъде важно за осигуряване на доверие. Ако бъде одобрена, ще работя в тясно сътрудничество с изпълнителния заместник-председател по въпросите на технологичния суверенитет, сигурността и демокрацията за осигуряване на безпроблемното и ефективно интегриране на Акта за изкуствения интелект в съществуващия финансов надзор.

Ако бъде одобрена за член на Комисията, ще продължа и важната работа по финансовата грамотност, която беше извършена през последния мандат. Ще предложа специална стратегия, както е поискано в писмото за определяне на ресурса. Финансовата грамотност е важно житейско умение, което трябва да се развие в ранна възраст, тъй като може да постави хората в много по-силна позиция да вземат информирани решения относно своите финанси и да планират бъдещето. Като се има предвид нарастването на онлайн измамите, потребителите на финансови услуги трябва да бъдат все по-осведомени и все по-подготвени да се изправят срещу кибер измами. За съжаление нивата на финансовата и цифровата грамотност в ЕС все още са твърде ниски: резултатите от проучване „Евробарометър“, проведено през юли 2023 г., показват, че само 18 % от гражданите на ЕС показват високо ниво на финансова грамотност. Нивата на финансова грамотност се различават значително и в различните държави членки и при различните групи в държавите членки, като

особено засегнати са жените, младите хора и възрастните хора, които имат по-ниски нива на грамотност. Ниската финансова грамотност оказва влияние върху личното и финансовото благосъстояние на отделните хора, домакинствата и обществото като цяло.

Ще трябва да направя оценка и да определя оставащите пречки, които възпрепятстват пълната ефективност на свършената досега добра работа, да проведе консултации и да обмисля подходящия път напред. Във всяка стратегия със сигурност ще се търсят начини за подпомагане и увеличаване на обмена на най-добри практики между държавите членки и за предоставяне на допълнителни насоки за прилагането на съществуващите рамки за финансова компетентност. Запозната съм добре с компетентността на Комисията в тази област и ще обмисля внимателно вариантите на политиката, като ще проведе консултации със заинтересовани страни в множество сектори и в сътрудничество с други членове на колегията с цел да бъдат осигурени подходящи мерки. Разчитам на подкрепата на Европейския парламент в това отношение, тъй като финансовата грамотност очевидно е област, в която всички трябва да работим заедно, за да постигнем съгласуваност и въздействие.

И накрая, бих искала да подчертая, че макар че усилията за подобряване на финансовата грамотност са важно допълнение към правилата в областта на защитата на потребителите, те, разбира се, никога не могат да бъдат заместител на една солидна законодателна рамка за защита на потребителите.

Въпрос от комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

9. Вашата мисия ще бъде да продължите да работите по цифровите финанси, както и по прилагането на новия пакет за борба с изпирането на пари.

Какви стъпки възнамерявате да предприемете, за да оцените внедряването на системи с ИИ във финансовия сектор, включително тяхното съответствие със специфичните изисквания за високорискови системи с ИИ, предвидени в Акта за изкуствения интелект (като например системи за управление на риска или оценки на въздействието върху основните права)? Какви приоритетни стъпки възнамерявате да предприемете, за да приложите ефективно новата единна нормативна уредба в областта на борбата с изпирането на пари, по-специално по отношение на финансовия сектор, но също така и на нефинансовия сектор, както и новите правомощия, компетентност и инструменти, предоставени на звената за финансово разузнаване с цел предотвратяване, разкриване и борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма?

В писмото за определяне на ресора ми председателят Фон дер Лайен поиска от мен да продължа да работя по цифровите финанси и по-специално да направя оценка на внедряването на изкуствен интелект (ИИ) в областта на финансите. Ако бъде одобрена за член на Комисията, ще работя за постигане на нашите общи цели с други членове на колегията и с подкрепата на ГД „Финансова стабилност, финансови услуги и съюз на капиталовите пазари“, европейските надзорни органи (ЕНО) и новосъздадената Служба за изкуствен интелект на Европейската комисия. Разбира се, ще работя в тясно сътрудничество с Европейския парламент и Съвета. Ако бъде одобрена, ще използвам като основа вече свършената работа, по-специално неотдавнашните консултации и целенасочени контакти за събиране на информация от заинтересовани страни за текущото развитие на пазара, както и за потенциалните рискове и пречки, възпрепятстващи навлизането на ИИ във финансовия сектор. Също така ще работя в тясно сътрудничество с общността на надзорните органи и със Службата за изкуствен интелект за осигуряване на съответствие със специфичните изисквания за високорискови системи с ИИ, предвидени в Акта за изкуствения интелект. И накрая, тъй като изкуственият интелект е свързан до голяма степен с възможности и рискове на глобално равнище, ако бъде одобрена за член на Комисията, ще работя с нашите международни партньори като Съвета за финансова стабилност, Специалната група за финансови действия, Базелския комитет за банков надзор и Банката за международни разплащания за разработване на координирани на глобално равнище решения, в които се зачитат европейските ценности.

Считам, че е от изключително значение да се работи с всички заинтересовани страни — потребители, ползватели, доставчици, разработчици или надзорни органи, и не на последно място с Европейския парламент и Съвета, — за да се осигури бързо прилагане на новите правила, предвидени в Акта за изкуствения интелект. В Акта за изкуствения интелект оценката на потребителските кредити и оценките на риска и ценообразуването в областта на здравното застраховане и животозастраховането са посочени като високорискови приложения и е необходимо да посветим специално внимание на това използването на ИИ в тези сектори да отговаря на стандартите, определени в Акта за изкуствения интелект. Ако бъде одобрена, ще работя в тясно сътрудничество със заместник-председателя по въпросите на технологичния суверенитет, сигурността и демокрацията за извършването на оценка на внедряването на ИИ във

финансовия сектор. Ако възникнат въпроси във връзка с начина, по който законодателството на ЕС във финансовия сектор се прилага по отношение на ИИ, ще работя също така в тясно сътрудничество с общността на надзорните органи, за да изберем най-добрия начин за справяне с тези проблеми.

Ако бъде одобрена, бих искала да възприема проактивен подход към навлизането и развитието на ИИ в областта на финансите, като отчитам необходимостта от нюансиран политически подход, при който се постига баланс между иновациите, използването на възможностите и предимствата, които ИИ предлага, и солидното управление на риска, независимо дали от гледна точка на финансовата стабилност или от гледна точка на основните права. Като си сътруднича със съзаконодателите и заинтересованите страни и насърчавам диалога, бих искала да създам подкрепяща екосистема, която позволява както на финансовия сектор, така и на общността на органите за финансов надзор да използват потенциала на ИИ, и същевременно намалява произтичащите от ИИ рискове.

По отношение на борбата с изпирането на пари пакетът от реформи, договорени по време на предишния мандат, има потенциала да доведе до истинска промяна в борбата с финансовите престъпления. Но законите са толкова добри, колкото и прилагането им на място. Напълно споделям целта, заложена в политическите насоки за настоящата Комисия, за съсредоточаване върху по-доброто изпълнение и прилагане на правилата на Съюза. Вярвам, че вниманието ни в борбата с изпирането на пари следва да бъде съсредоточено основно върху това, ако искаме да превърнем тази реформа в реалност и успех. Ако бъде одобрена, ще работя в тясно сътрудничество с номинирания за комисар по въпросите на вътрешните работи и миграцията за осигуряването на последователни подходи към нашите общи цели за борба с организираната престъпност. Също така ще осигуря тясно сътрудничество между Комисията и държавите членки за правилното транспониране на новата Директива за борба с изпирането на пари, както и открит диалог със секторите, за да се даде възможност за безпроблемно въвеждане на изискванията на новите разпоредби за борба с изпирането на пари.

Имаме време до средата на 2027 г. да подготвим почвата за прилагането на новата уредба. Следователно нямаме време за губене; реформата беше огромна и има важни новости, чието съгласувано въвеждане трябва да осигурим. Работата трябва да започне сега, ако искаме да постигнем желания резултат.

Вече се работи по мерките за изпълнение и делегираните мерки. В тях ще бъде определен подробно начинът, по който от субектите във финансовия и нефинансовия сектор се очаква да спазват важни изисквания. Работата по общите инструменти и методики за надзор на тези сектори също е приоритет. Ако бъде одобрена за член на Комисията, ще гарантирам, че службите ми ще продължат да работят с вече достигнатите темпове, като осигуря тясно сътрудничество с Европейския банков орган и националните органи. По всички технически мерки ще бъдат провеждани обществени консултации, за да може отрасълът да предостави идеи и предложения. С този процес ще се гарантира, че регулаторните изисквания са адекватни, пропорционални и подходящи за целта. Също толкова важно за мен ще бъде правилното структуриране на Агенцията за борба с изпирането на пари.

По отношение на звената за финансово разузнаване (ЗФР) работата по хармонизиране на получаването, обработката и обмена на информация от звената за финансово разузнаване вече е започнала. Освен това, в тясно сътрудничество със звената за финансово разузнаване, Комисията понастоящем разработва нова версия на защитената платформа за обмен на информация „FIU.net“. Започна работа и по взаимното свързване на националните регистри на банкови сметки. Всички тези работни потоци значително ще подобрят способността на звената за финансово разузнаване бързо да обменят и анализират информация и да докладват случаи на правоприлагащите органи.

В бъдеще, ако бъде одобрена за член на Комисията, няма да се поколебая да действам решително. Европа не може да си позволи да повтаря същите грешки от миналото, в резултат на които закъснели или неправилни мерки, приети или приложени на национално равнище, застрашиха нашата колективна способност да се борим с финансовите престъпления. Поради това възнамерявам да използвам всички инструменти за изпълнение и правоприлагане, с които разполагам, включително процедури за превенция и производство за установяване на неизпълнение на задължения от държави членки, за да гарантирам, че правната рамка и нашите органи постигат нашите общоприети цели.